Toelichting Subsidie Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (SKNL)

Aanvraagperiode 2027

Doel van de SKNL-regeling

Met de SKNL-regeling biedt de provincie Noord-Holland de mogelijkheid om landbouwgrond binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) om te vormen naar natuur en om de kwaliteit van de natuur en het landschap te verbeteren, te verhogen of te herstellen. Via de SKNL-regeling kunnen eigenaren van (agrarische) grond hierbij financieel worden ondersteund.

In deze toelichting leggen we de SKNL-regeling nader uit. Hierbij maken we onderscheid tussen een informeel en formeel proces. Het formele proces begint op het moment dat er een subsidieaanvraag wordt ingediend.

Het informele proces

Informeel advies

Om de subsidieaanvraag soepel te laten verlopen, adviseren wij om voorafgaand aan de aanvraag contact op te nemen met de provincie voor informeel advies. Zo kunnen we samen bekijken of het plan past binnen de voorwaarden en regels en geven wij advies over een goede en volledige subsidieaanvraag.

Indicatieve taxatie

Eigenaren die landbouwgrond blijvend willen omvormen naar natuur, kunnen vooraf een indicatie van de waardedaling van de grond aanvragen. Hiervoor laten wij een volledig taxatierapport opstellen.

Een verzoek voor een informeel advies en/of een Indicatieve taxatie kan worden ingediend door een e-mail te sturen naar: SKNLsubsidies@noord-holland.nl met daarbij een kaart met de kadastrale percelen en kadastrale nummers.

Het voordeel van een Indicatieve taxatie is dat deze al eerder dan de formele openstelling (doorgaans begin januari) kan worden opgesteld. Dit verkort dus de doorlooptijd van de formele aanvraag.

Het formele proces

Het formele proces start wanneer de subsidieaanvraag wordt ingediend via het subsidieportaal van de provincie. Zie voor het aanvraagproces SKNL: Kwaliteitsimpuls natuur en landschap Noord-Holland.

Waarvoor en hoe kan de subsidie aangevraagd worden?

De SKNL-regeling bestaat uit twee subsidiemogelijkheden, namelijk:
- subsidie functieverandering
- investeringssubsidie

1.Subsidie voor functieverandering

De subsidie voor functieverandering is bedoeld voor eigenaren van landbouwgrond. Deze subsidie vergoedt de economische waardedaling van de grond nadat deze blijvend van functie is veranderd[1]. De marktwaarde van landbouwgrond is namelijk meestal hoger dan die van natuurgrond. Een onafhankelijke gecertificeerde taxateur bepaalt de waardedaling na functieverandering. Dit is het verschil tussen de getaxeerde landbouwkundige waarde van de grond en de getaxeerde waarde na omzetting naar natuur. Hoe hoog de subsidie voor de functieverandering uitvalt, is dus afhankelijk van de twee genoemde waarden. De natuurwaarde verschilt per beheertype en is mede afhankelijk van de inpassing in de agrarische bedrijfsvoering (zo zal weidevogelgrasland in de regel hoger worden getaxeerd dan moeras).

[1] Dit wordt notarieel vastgelegd via een kwalitatieve verplichting.

Voordat een aanvraag voor functieverandering wordt ingediend, is het goed om na te gaan of aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Uitsluitend particuliere eigenaren (inclusief terreinbeherende organisaties), Staatsbosbeheer, gemeenten en waterschappen kunnen SKNL aanvragen. Andere overheden, alsmede waterwinbedrijven, kunnen geen gebruik maken van de SKNL-regeling.
- Aanvrager is eigenaar van grond binnen het NNN. Voor de NNN-begrenzing zie NNN voortgang.
- De grond is niet eerder met subsidie verkregen en/of afgewaardeerd;
- Het betreffende perceel of de percelen is/zijn de afgelopen 5 jaar onafgebroken in agrarisch gebruik geweest (productiecapaciteit);
- Het perceel/de percelen moet correct zijn aangeduid in het geldend Natuurbeheerplan. Hiervoor moet op twee kaarten gekeken worden: de beheertypenkaart en de ambitiekaart.

    - Op de beheertypenkaart mag het nog geen natuur zijn: Dat betekent dat het als geen bestaand beheertype, of als N00.01 '*Nog om te vormen naar natuur*' moet zijn aangeduid. Zie Natuurbeheerplannen voor de kaart.
    - De functieverandering moet worden aangevraagd voor het beheertype zoals aangeduid op de ambitiekaart van het geldend Natuurbeheerplan. Let op: hierbij geldt de kaart behorende bij het Natuurbeheerplan zoals dat geldt *op het moment van aanvraag*.
    -

Staat het perceel onjuist in het geldend Natuurbeheerplan? Dan kan er geen SKNL worden aangevraagd. Wijzigingsvoorstellen voor het Natuurbeheerplan (voor het daaropvolgende jaar) kunnen **uiterlijk 18 december** worden gemaild naar: SKNLsubsidies@noord-holland.nl

Indiening aanvraag functieverandering

U vult het (digitale) aanvraagformulier in met in ieder geval de volgende stukken:

- Een topografische kaart en bij voorkeur een kaart met kadastrale ondergrond, waarop de grenzen van de landbouwgrond zijn aangegeven en de op die landbouwgrond gelegen wegen en paden.
- Een realisatieplan, waarin staat op welke wijze het na de functieverandering ontstane natuurterrein wordt ontwikkeld en beheerd.
- Indien op de landbouwgrond een recht van hypotheek is gevestigd: een verklaring van geen bezwaar van de hypotheekverstrekker.

NB: na functieverandering is doorgaans inrichting noodzakelijk. Hiervoor kunt u subsidie aanvragen. Als er geen inrichting nodig is, dan geeft u dat duidelijk aan in uw realisatieplan en aanvraagformulier. Als er wel inrichting noodzakelijk is, dan zijn er twee opties:

1. U stuurt gelijktijdig een aanvraag inrichting na functieverandering mee met de aanvraag (voorkeursoptie). Als verplichte bijlage stuurt u in dit geval een investeringsplan. Het meesturen van een realisatieplan is in dat geval dan niet meer noodzakelijk. Het investeringsplan is in de regel uitgebreider dan het realisatieplan; deze bevat bijvoorbeeld ook een gespecificeerde begroting. Zie pagina 4 van deze toelichting voor de vereisten van het investeringsplan.

2. U bent niet in staat gelijktijdig een aanvraag inrichting na functieverandering in te dienen, maar gaat dit wel in hetzelfde jaar doen (uiterlijk 29 oktober). Als u dat wel van plan bent, geeft u dat duidelijk aan in uw aanvraag functieverandering. U moet dan wél bij uw aanvraag functieverandering een realisatieplan meesturen.

Als er geen inrichting noodzakelijk is en als u (bij optie 2) te laat een aanvraag inrichting na functieverandering indient, dan zetten wij het betreffende perceel na functieverandering als gerealiseerd op de kaart (concreet betekent dit dat er een beheertype op beheertypekaart wordt toegekend, die gelijk is aan het ambitietype). Dit betekent enerzijds dat het perceel in aanmerking komt voor beheersubsidie, maar anderzijds dat er geen inrichting na functieverandering meer kan worden aangevraagd. Wel blijft de subsidie SKNL kwaliteitsimpuls beschikbaar.

Procedure na verleningsbeschikking
Indien de provincie positief besluit op een aanvraag, dan wordt hiervoor een beschikking afgegeven en ontvangt de aanvrager een uitvoeringsovereenkomst. Na ondertekening van deze overeenkomst wordt de functieverandering vastgelegd in een notariële akte, met een kwalitatieve verplichting om de nieuwe natuur in stand te houden. Het perceel mag dan niet langer meer gebruikt worden voor landbouw. Tevens is de eigenaar verantwoordelijk voor de instandhouding van het beoogde natuurbeheertype op de grond.

De eigenaar is verplicht om de kwalitatieve verplichting op te leggen aan een opvolgend eigenaar (kettingbeding). Hiermee is de omzetting naar natuur permanent en gaat deze over op alle toekomstige eigenaren van het perceel. De kwalitatieve verplichting is dus niet vrijblijvend en bevat ook bepalingen op grond waarvan de provincie nakoming kan afdwingen. De akte met de vestiging van de kwalitatieve verplichting wordt door de notaris ingeschreven in het kadaster (openbaar register) en is voor iedereen tegen betaling te raadplegen.

2.Subsidie voor investering
Inrichtingsmaatregelen zoals het verbeteren van de waterhuishouding of de aanleg van een natuurvriendelijke oever kan worden gesubsidieerd met de investeringssubsidie SKNL.

Deze is onder te verdelen in 'inrichting na functieverandering' en 'kwaliteitsimpuls'.

Inrichting na functieverandering kan gelijktijdig met SKNL functieverandering of de Subsidie Pachtafkoop en Aankoop NNN-terreinen worden aangevraagd (uiterlijk hetzelfde jaar, zie hierboven).

Kwaliteitsimpuls kan worden aangevraagd op bestaande natuur (dus met een beheertype op de beheertypekaart, niet zijnde N00.01). Deze subsidie kwaliteitsimpuls kan worden aangevraagd boven op een lopende SVNL-subsidie, aan die beheersubsidie verandert dus verder niets. Binnen kwaliteitsimpuls kennen we twee varianten:
- verbetering van het huidige type (bv. grotere kruidenrijkdom van N12.02 kruiden- en faunarijk grasland) of;
- doorontwikkeling naar een 'hoger' type (bijvoorbeeld van N12.02 kruiden- en faunarijk grasland naar N10.02 vochtig hooiland).

Voor de aanvraag investering gelden voor het aanvraagjaar 2027 maximumdrempels per hectare:

Maximale bedragen per hectare voor investeringssubsidie
- Maximaal € 60.000 per hectare voor inrichting (artikel 8 lid 1 onder a én e van de uitvoeringsregeling;
- Maximaal € 120.000 per hectare voor het beheertype N08.03 Vochtige duinvallei;
- Maximaal € 30.000 per hectare voor kwaliteitsimpuls (artikel 8 lid 1 onder c van de uitvoeringsregeling).

Voordat een aanvraag voor investering wordt ingediend, is het goed om na te gaan of aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Uitsluitend particulieren (inclusief terreinbeherende organisaties), Staatsbosbeheer, gemeenten en waterschappen kunnen SKNL-investering aanvragen. Andere overheden, alsmede waterwinbedrijven, kunnen geen gebruik maken van de SKNL-regeling.
- Aanvrager is eigenaar of erfpachter[2] van grond binnen het NNN (zie bovenstaande link voor de NNN-begrenzing);
- De inrichting moet worden aangevraagd voor het beheertype zoals aangeduid op de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan. Let op: hierbij geldt de kaart behorende bij het Natuurbeheerplan zoals dat geldt op het moment van aanvraag (dus niet van het Natuurbeheerplan van volgend jaar).
- Dit betekent ook dat als het streven is om een bestaand beheertype (aangegeven op de beheertypenkaart) door te ontwikkelen naar een ander beheertype, de aanvrager eerst een verzoek indient om het beheertype van de ambitiekaart te wijzigen. In dat geval moet rekening gehouden worden met een jaar doorlooptijd.

[2] Erfpachters of onder-erfpachters hebben toestemming nodig van de eigenaar.

Beschikbaar bedrag, hoogte van subsidie en subsidiabele kosten
Voor subsidie functieverandering én investeringssubsidie geldt een gezamenlijk subsidieplafond van € 16.850.000,-.

Aanvragen kunnen vanaf 11 januari tot 29 oktober worden ingediend. Eerst komt, eerst maalt, dus het advies is om zo vroeg mogelijk in het jaar in te dienen.

De SKNL-regeling is in november en december dicht, zodat we de beschikkingen in hetzelfde begrotingsjaar kunnen afhandelen. Begin januari start dan doorgaans weer een nieuwe openstelling.

De hoogte van de subsidie voor inrichtingsmaatregelen bedraagt maximaal 100 % van de subsidiabele kosten. Welke kosten precies wel en niet subsidiabel zijn, staat vermeld in artikel 13 van de SKNL-regeling.

Uit artikel 13 lid 1 onder j is ook op te maken dat het beheer in de periode tussen de inrichting en het reguliere beheer subsidiabel is ('aanloopbeheer'). Wij hanteren daarvoor een maximumtermijn van een jaar.

Hoe ziet uw aanvraag eruit?
U vult het (digitale) aanvraagformulier in (te vinden op onze webpagina SKNL) en voegt een investeringsplan toe. De vereisten voor het investeringsplan staan in artikel 10 van de uitvoeringsregeling SKNL. Samengevat:

- beschrijving van de bestaande situatie en de beheertypen die worden nagestreefd (dus afgeleid uit de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan van dat moment);
- aanduiding van de aard van de investering (inrichting na functieverandering of kwaliteitsimpuls);
- omschrijving van de te treffen inrichtingsmaatregelen;
- de oppervlakte waarop de maatregelen zullen worden uitgevoerd;
- de onderbouwing voor het treffen van de maatregelen;
- de beoogde eindsituatie van het terrein na inrichting. Geef hierbij aan om welke beheertypen het gaat met de oppervlakte per beheertype;
- een beschrijving van de in stand te houden, te verbeteren, aan te leggen, of te verwijderen wegen en paden;
- een tijdplanning waarbinnen de inrichtingsmaatregelen worden gerealiseerd. De provincie gaat ervan uit dat een inrichting binnen maximaal drie jaar na de aanvraag moet zijn afgerond;
- een gespecificeerde begroting;
- één of meerdere topografische kaarten met een schaal van ten hoogste 1:10.000 waarop de grenzen van het natuurterrein waarvoor de subsidie wordt aangevraagd is aangegeven.

Van SKNL naar SVNL
Na de verleningsbeschikking SKNL-inrichting na functieverandering zetten wij alvast het juiste beheertype op de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan. Dat is namelijk nodig om later beheersubsidie aan te kunnen vragen (Subsidieverordening Natuur en Landschap – SVNL).
Bij afronding van de inrichting dient de beheerder de aanvraag tot vaststelling van de subsidie in. Vaststellingsaanvragen moeten uiterlijk **1 november** worden ingediend. Anders worden namelijk de aanvragen voor beheersubsidie SVNL afgewezen.

Veelgestelde vragen

1. Kan een subsidie functieverandering op alle gronden binnen het NNN worden aangevraagd?
Bestaande natuur (met een beheertype op de beheertypekaart, niet zijnde N00.01) komt niet in aanmerking voor subsidie functieverandering.

Subsidie functieverandering wordt namelijk **alleen** verstrekt voor percelen die staan aangegeven in bijlage 1 van het Openstellingsbesluit Natuur Noord-Holland 2027
Alleen de lichtgroen gearceerde gebieden, aangeduid als 'NNN', zijn opengesteld voor subsidie functieverandering. Zwart-gearceerde focusgebieden zijn niet opengesteld.

Om in aanmerking te komen voor subsidie functieverandering binnen de focusgebieden, is een apart traject gestart. U kunt een verzoek indienen bij subsidies, waarna deze verzoeken getoetst worden. Deze toets bepaalt of subsidie mogelijk is. Na goedkeuring wordt uw project op een kaart en lijst gezet die toegevoegd wordt aan het (gewijzigd) Openstellingsbesluit. Verzoeken kunnen tot en met **31 december 2027** worden ingediend via SKNLsubsidies@noord-holland.nl.

Zie voor het volledig proces; SKNL: Kwaliteitsimpuls natuur en landschap Noord-Holland.

2. Hoe toont u aan dat uw grond de afgelopen vijf jaar onafgebroken in agrarisch gebruik is geweest?
Op de website 'Boer & Bunder' (https://boerenbunder.nl/) kunt u zien of er op een bepaald perceel de afgelopen drie jaar sprake is geweest van agrarische productie (bijvoorbeeld grasland) Deze informatie kunt u gebruiken als onderbouwing voor uw aanvraag. De informatie over de voorafgaande twee jaar vraagt de provincie voor u op bij Boer & Bunder. Mocht uw grond daar niet op staan, terwijl er naar uw mening wél sprake is geweest van agrarische productie, dan kunt u contact opnemen met de provincie via SKNLsubsidies@noordholland.nl om te zien of er andere documenten zijn die gebruikt kunnen worden om dat aan te tonen.

3. Hoe komt u tot een goed investeringsplan?
Het maken van zo'n plan vraagt kennis over het realiseren en beheren van natuur. Voor veel agrarische ondernemers is dat minder bekend terrein. Het is daarom verstandig u te laten bijstaan door een adviseur. Ook een natuurcollectief kan u mogelijk ondersteunen[3]. Een goed ecologisch en bedrijfsmatig advies voorkomt verrassingen. Kosten voor het laten opstellen van een investeringsplan komen in aanmerking voor inrichtingssubsidie. Als u het plan zelf opstelt, worden deze kosten niet gesubsidieerd.

4. Als ik mijn grond omzet naar natuur, vervallen dan de andere toeslagen die ik krijg?
Door de omzetting in natuur vervallen niet automatisch al uw aanspraken op premies vanuit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Wanneer voor het natuurbeheer nog vormen van agrarische beheerhandelingen nodig zijn, kan het terrein in sommige gevallen in het kader van GLB als landbouwgrond blijven gelden, met de eventueel bijbehorende premies. Zie hiervoor de website van het RVO: Landbouwareaal GLB 2025 | RVO.nl.

Op omgevormde grond is geen agrarisch natuurbeheer (ANLb) mogelijk, maar wel beheersubsidie natuurbeheer (SVNL). Binnen NNN blijft tegemoetkoming van faunaschade aan bedrijfsmatige landbouw onder voorwaarden mogelijk, zie hiervoor de huidige beleidsregel[4].

5. Wat gebeurt er met uw lopende contract voor agrarisch natuurbeheer?
Heeft u op de grond die u wilt omzetten naar natuur nu een beheerovereenkomst lopen voor agrarisch natuurbeheer? Dan kunt u pas na afloop van dat contract subsidie voor functieverandering aanvragen. Wij adviseren u om met het agrarisch collectief waarbij u bent aangesloten te bespreken wanneer uw contract beëindigd kan worden.

[3] Unie van Bosgroepen, Water, Land & Dijken - waardevolle plattelandsnatuur, Natuurcollectief Noord-Holland - Natuurcollectieven Nederland
[4] Provinciale beleidsregels - BIJ12

6. Er rust een hypotheek op de grond. Kan ik dan ook functieverandering aanvragen?
Ja, dat kan. Bij de aanvraag voegt u dan de schriftelijke toestemming van de bank als bijlage bij.

7. **Als mijn percelen langdurig agrarisch verpacht zijn kan ik dan SKNL subsidie aanvragen?**
Nee, dat kan niet. Maar u kunt wel subsidie pachtafkoop op grond van Uitvoeringsregeling subsidie pachtafkoop en aankoop van NNN-terreinen aanvragen.

Disclaimer
Aan deze toelichting kunnen geen rechten worden ontleend. De uiteindelijke beoordeling van aanvragen vindt uitsluitend plaats op basis van de geldende wet- en regelgeving, de officiële SKNL-regeling en het vastgestelde natuurbeheerplan.